

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8613/2549

เรืออากาศเอกสอาด ศบาศตราศรผู้ร้อง ธนาการอาคารสงเคราะห์ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 57, ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 223 ทวิ, ป.ที่ดิน มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า ก่อนไต่สวนคำร้องขอครอบครองปรปักษ์ที่ดินของผู้ร้อง ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ผู้ร้องนำส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้คัดค้านเพื่อให้มีโอกาสคัดค้านแล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้านมิได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ ก็ต้องถือว่าผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกคดีมีสิทธิพิสูจน์ในชั้นนี้ได้ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ไม่ผูกพันผู้คัดค้านตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 (2) เพราะผู้คัดค้านเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและถูกโต้แย้งสิทธิ และชอบที่จะร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะไต่สวนคำร้องและคำคัดค้านของผู้คัดค้านเพื่อวินิจฉัยถึงข้อโต้แย้งสิทธิของผู้คัดค้านให้ตามรูปคดี

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีการแสดงว่าที่ดินดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง และแจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่แก้ไขทะเบียนใส่ชื่อผู้ร้องเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแทนธนาการอาคารสงเคราะห์ ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องแล้วมีคำสั่งว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 47400 ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 แจ้งคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินเชียงใหม่ทราบ ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทที่ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ คดีอยู่ระหว่างแจ้งคำสั่งศาลไปยังเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่เพื่อแก้ไขทะเบียนใส่ชื่อผู้ร้องเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ หากมีการดำเนินการดังกล่าวจะเกิดความเสียหายแก่ผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง จึงมีสิทธิร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) และยื่นคำคัดค้านอีกฉบับหนึ่งว่าผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทตามสัญญาจะซื้อขายถือว่าครอบครองแทนนางพิศสุกร แก้วสว่าง ซึ่งเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ ผู้คัดค้านรับจ้างอยู่ที่ดินพิพาทจากนางพิศสุกรโดยสุจริต และซื้อที่ดินพิพาทจากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยสุจริต จึงมีสิทธิดีกว่าผู้ร้อง ขอให้ยกคำร้องขอของผู้ร้อง และหากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่แก้ไขทะเบียนใส่ชื่อผู้ร้องเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทไปแล้วขอให้แจ้งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่แก้ไขทะเบียนกลับมาเป็นชื่อของผู้คัดค้าน ศาลชั้นต้นสั่งคำร้องขอของผู้คัดค้านว่า คำร้องขอของผู้คัดค้านไม่ต้องด้วยมาตรา 57 (1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เนื่องจากผู้คัดค้านในฐานะผู้รับจ้างยืมบังคับจ้างนอตามสัญญาจ้างซึ่งตกติดไปกับทรัพย์สินจำนองได้อยู่แล้ว จึงให้ยกคำร้องขอ และสั่งคำคัดค้านของผู้คัดค้านว่า เนื่องจากพ้นกำหนดระยะเวลาที่ผู้คัดค้านจะยื่นคำคัดค้านได้ ประกอบกับศาลมีคำสั่ง

ให้ยกคำร้องที่ขอร้องสอดตามมาตรา 57 (1) จึงให้ยกคำคัดค้าน ผู้คัดค้านอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านว่า ผู้คัดค้านมีสิทธิร้องขอเข้ามาในคดีนี้ได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งแสดงว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตกเป็นของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 แล้ว ผู้ร้องมีสิทธินำคำสั่งศาลชั้นต้นที่สุดไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขอจดทะเบียนการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 78 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 อันถือได้ว่าเป็นการดำเนินการใช้ชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหากผู้ร้องดำเนินการต่อไปและเจ้าพนักงานที่ดินจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทให้เป็นชื่อของผู้ร้องแล้ว ย่อมจะเกิดความเสียหายแก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและถูกโต้แย้งสิทธิ และชอบที่จะร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าก่อนไต่สวนคำร้องของผู้ร้อง ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ผู้ร้องนำส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้คัดค้านเพื่อให้มีโอกาสคัดค้านแล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้านมิได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ก็ต้องถือว่าผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกคดีมีสิทธิฟ้องในชั้นนี้ได้ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ไม่ผูกพันผู้คัดค้านตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 (2) ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะไต่สวนคำร้องและคำคัดค้านของผู้คัดค้านเพื่อวินิจฉัยถึงข้อโต้แย้งสิทธิของผู้คัดค้านให้ตามรูปคดี การที่ผู้คัดค้านเป็นผู้รับจำนองที่ดินพิพาทมิใช่เหตุที่จะยกคำร้องขอของผู้คัดค้านดังที่ศาลชั้นต้นอ้างมาในคำสั่งได้ เพราะผู้คัดค้านร้องขอเข้ามาในคดีในฐานะเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท หาได้อาศัยสิทธิจำนองซึ่งผู้คัดค้านได้บังคับตามสิทธิเสร็จสิ้นไปแล้วไม่ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอและคำคัดค้านของผู้คัดค้านมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังขึ้น" พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอและคำคัดค้านของผู้คัดค้านในศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนคำร้องขอและคำคัดค้านดังกล่าวแล้วมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้ศาลชั้นต้นรวมคำสั่งเมื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่

องค์คณะ

ชัชสิทธิ์ ละเอียต · บุญรอด ตันประเสริฐ · เฉลิมเกียรติ ชาญศิลป์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8613/2549>